

RIKAS MIES JA LASARUS

Luuk. 16:19-31

19. Oli rikas mies, joka pukeutui purppuraan ja hienoihin liinavaatteisiin, eläen joka päivä ilossa ja ylellisesti.
20. Eräs köyhä, nimeltä Lasarus, makasi hänen porttinsa pielessä täynnä paiseita.
21. Hän halusi ravita itseään rikkaan pöydältä putoavilla muruilla. Koiratkin tulivat ja nuolivat hänen paiseitaan.
22. Sitten köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänet Aabrahamin helmaan. Myös rikas kuoli, ja hänet haudattiin.
23. Kun hän tuonelassa vaivoissa ollessaan kohotti katseensa, hän näki kaukana Aabrahamin ja Lasarusen hänen helmassaan.
24. Hän huusi: 'Isä Abraham, armahda minua ja lähetä Lasarus kastamaan sormensa pää veteen ja vilvoittamaan kieltäni, sillä minulla on kova tuska tässä liekissä'.
25. Abraham sanoi: 'Poikani, muista että sinä eläessäsi sait hyväsi, Lasarus taas sai pahaa. Nyt hän saa täällä lohdutusta, sinä taas kärsit tuskaa.
26. Kaiken tämän lisäksi meidän välillemme on vahvistettu kuilu, että ne, jotka tahtovat mennä täältä teidän luokseen, eivät voisi, eivätkä siellä olevat pääsisi kuilun yli meidän luoksemme'.
27. Rikas mies sanoi: 'Isä, minä rukoilen sinua lähettämään hänet isäni taloon
28. viiden veljeni luo todistamaan heille, etteivät hekin joutuisi tähän vaivan paikkaan'.
29. Abraham vastasi: 'Heillä on Mooses ja profeetat, kuulkoot heitä'.
30. Mies sanoi: 'Ei, isä Abraham, vaan jos joku kuolleista menisi heidän luokseen, he nöyryisivät parannukseen'.
31. Mutta Abraham sanoi hänelle: 'Jos he eivät kuuntele Moosesta ja profeettoja, he eivät usko, vaikka joku kuolleistakin nousisi ylös'."

Mitä kuoleman jälkeen?

Mitä heti kuoleman jälkeen tapahtuu? Millaisessa tilassa sielu kuoleman jälkeen on? Mitä kuolleiden sielut kokevat ja ajattelevat? Ovatko kuolleet kiinnostuneita meidän yhä elossa olevien asioista? Millä tavalla meidän nykyinen elämämme vaikuttaa kuoleman jälkeisyyteen? Voivatko elossa olevat vaikuttaa kuolleiden tilaan?

Nämä ja monet muut vastaavat kysymykset askarruttavat jokaista ihmistä aivan pienestä pitäen ja aivan kaikissa uskonnoissa ja kulttuureissa. Kysymyksiin sisältyy sekä aitoa uteliaisuutta että myös pelkoa, sillä jokaisella näitä kyselevällä ihmisellä on myös omatunto, joka halusi asianomainen sitä tai ei, muistuttaa vääristä teoista ja laiminlyönneistä ja vaatii kuoleman jälkeen tulevaa tuomiota. Kuoleman pelko ei siis johdu ensi sijassa siitä, että ihminen ei tiedä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu, vaan siitä, että hän tietää liiankin hyvin, mitä hänen elämässään on tähän mennessä tapahtunut ja omatunto vaatimalla vaatii rangaistusta. Tuomio tulee, ihminen vavahtaa ja vavahtaa syystä.

Evankeliumi vastaa

Lähetystyössä kohtaamme ihmisiä, jotka pelkonsa keskellä kyselevät näitä samoja kysymyksiä. Ihminen pelkää kuolemaa, kokee syyllisyyttä ja kaipaa rakastavaa sydäntä turvakseen aivan riippumatta siitä, onko hän muslimi, buddhalainen vai kristitty taustaltaan. Mutta näihin kysymyksiin ei syvimmiltään löydy vastausta muusta kuin evankeliumista. Jeesus Kristus sovitti ristillä syntimme, ruumiillisella ylösnousemuksellaan Hän kukisti kuoleman vallan ja avasi tien taivaallisen Isän rakastavalle sydämelle. Lähetystyötä ei siis koskaan tarvitse tehdä ikään kuin tyhjiöstä käsin. Jumala on työskennellyt ns. yleisen

ilmoituksen kautta ihmissydämissä valmistaen maaperää voittoisalle ja riemulliselle uutiselle Jeesuksen pelastusteoista, jotka uskoen saa ottaa lahjana vastaan.

Vastausmalleja uskonnoissa

Opetusta kuoleman jälkeisyydestä löytyy joka uskonnosta. On uskontoja kuten islam, jossa puhutaan tuomiosta, ylösnousemuksesta ja paratiisista. On taas toisia, kuten hindulaisuus tai buddhalaisuus, joissa puhutaan jälleensyntymisestä ja loputtomasta kiertokulusta. On ateismi-nimistä uskonnollisuutta, joka julistaa, että "mihin puu kaatuu, siihen se maatuu". On shamanistista uskonnollisuutta, jossa vainajahenget liikuskelevat jossain lähituntumassa tai varjomaisessa todellisuudessa.

Kuoleman Voittajan opetus kuoleman jälkeisyydestä

Mikään oppi kuolemanjälkeisyydestä ei viime kädessä ole kuitenkaan ole vastaus itse kuoleman kysymykseen. Vain se, että kuollut nousee kuolleista eikä koskaan sen jälkeen enää kuole, on vastaus itse kuoleman majesteetin edessä. Siksi vain kuoleman kukistaneen Jeesuksen Kristuksen opetuksella kuolemanjälkeisyydestä on kantavuutta. Vain Hänen sanansa ovat totuus.

Ei vertaus vaan kuvaus

Tekstissämme Ylösnoussut Herramme antaa yksiselitteistä ja selkää opetusta siitä, mitä kuolemassa tapahtuu. Kuvaus rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta ei ole vertaus, vaan kuvaus kahden todellisen ihmisen kohtalosta heti kuoleman jälkeen. Jeesus käytti toki usein kielikuvia ja vertauksia, mutta niin tehdessään Hän aina kertoi myös, että oli kysymys vertauksista. Yhdessäkään vertauksessa hän ei sitä paitsi käyttänyt henkilöille todellisia nimiä toisin kuin tekstissämme, jossa Hän nimeää pelastuneen miehen Lasarukseksi.

Rikas mies

Aluksi Jeesus kuvaa näiden kahden miehen, lähellä toisiaan eläneen miehen ajallisen elämän. Rikas mies eli yltäkylläisyydessä, loisteliaasti. Nykyilmaisin hän oli ihmisten kanssa hyvin toimeen tuleva, rahansa poikimaan saanut menestyjä, joka osasi myös ottaa kaiken hyödyn vauraudestaan. Hän piti julkisuuskuvansa kiillotettuna, hänellä oli arvostettu asema yhteisössään, hän osasi nauttia muodikkaasta pukeutumisesta - hänellä oli tyylitajua, hän piti näyttäviä juhlatilaisuuksia. Hänen elämäntapaansa pidettiin mallina. Hän ymmärsi huolehtia itsestään, antaa aikaa itselleen ja nauttia elämästään. Naapurustossa vanhemmat rohkaisivat lapsiaan uutteruuteen viittaamalla häneen esimerkkinä loisteliaasta uraputkesta ja eläkeiästä, jota eivät rahahuolet varjostaneet.

Jeesus ei moiti miestä mistään rikoksista tai vääryydellä hankitusta omaisuudesta. Pikemminkin jopa Lasaruskin sairautensa ja köyhyytensä keskellä hakeutui tämän rikkaan miehen portin tuntumaan, koska arveli löytävänsä edes jotain syötävää rikkaan miehen pitämien juhlien "räppiäisistä", ylijääneestä, poisheitetystä.

Rikas mies ei tosin mitenkään aktiivisesti harrastanut hyväntekeväisyyttä, mutta teksti ei anna tukea ajatukselle, että hän olisi kieltänyt kerjäläisiä käyttämästä hyväkseen hänen talonsa jäteastioissa ulos tuotua syömäkelpoista ruokaa. Pikemminkin saa käsityksen, että hän jopa saattoi olla ylpeä siitä, että juuri hänen talonsa oli kerjäläisten suosima. Olihan se epäsuora todiste hänen menestyksestään ja viesti sitä kaupungin muillekin asukkaille.

Sellaisessa "hyväntekeväisyydessä", jossa annamme toisille sellaista, minkä olisimme joka tapauksessa heittäneet roskiin, ei ole vähäisintäkään rakkautta.

Oli miten oli, rikas mies oli kaikin puolin kunniallinen kansalainen, joka osasi tehdä itselleen hyvää.

Lasarus - kerjäläinen

Mutta sitten oli tuo toinen mies Lasarus. Hän oli kerjäläinen, joka sairasti pahoja paiseita. Työkyvyttömänä hän joutui turvautumaan aikansa - ja monissa maissa yhä voimassa olevaan - sosiaaliturvaan eli kerjäämiseen. Kaikesta päätellen hän myös sai rikkaan miehen talon tuntumasta jotain, vaikka rikas mies ei vähimmässäkään määrin ollut kiinnostunut Lasaruksen asioista.

Jatko osoittaa, että rikas mies kyllä tunsikin ja tiesi Lasaruksen, sillä tuonelan vaivoissa hän pyysi Aabrahamia lähettämään juuri Lasaruksen veljiensä luo. Lasaruksen usko oli siis hänen ja hänen sukulaistensa tiedossa. Lasarus ei siis ollut vain tyytynyt itse uskomaan, vaan oli antanut myös suullisen todistuksen uskostaan Jumalaan.

Lasarus oli siis köyhyydestään ja sairaudestaan huolimatta merkki ympäristönsä ihmisille. Hän oli sanoillaan usein kehottanut parannukseen synneistä ja uskomaan Jumalan lupauksiin. Hänen sanansa olivat myös jossain vaiheessa rikkaan miehenkin omaantuntoon osuneet, mutta rauhattomuus oli tukahdutettu menevään ja näyttävään elämään. Sairauden ja köyhyyden tuomaa yksinäisyyttä, jota Lasaruksen usko ja todistus Herrasta oli vain lisännyt, kuvaa se, että kun hänen sairautensa sai käänteeksi vakavaan suuntaan, ainoat jotka hänestä välittivät, olivat paiseita nuolevat koirat.

Aikamme menestyksen teologian edustajille Lasarus on merkillinen kummajainen. Mies uskoo Jumalaan, todistaa Herran sanasta, mutta joutuu silti kärsimään köyhyyttä, työkyvyttömyyttä, kerjuuta ja lopulta kuoleman täydellisesti ihmisten hylkäämisenä. Lasarus ei kaiken tämän pahan keskellä kuitenkaan luopunut uskostaan, pikemminkin hänen sydämensä tarrautui entistä syvemmin iankaikkiseen todellisuuteen. Hän tiesi, että ajallinen ahdistus kaikkein syvimmissä hirvittävytyksissäänkin on kevyttä verrattuna siihen iankaikkiseen kirkkauteen ja iloon, jonka uskova sydän saisi osakseen ajan rajan tuolla puolen.

Valkoinen hevonen

Sitten tapahtui jotain. Kerjäläinen kuoli ja myös rikas mies kuoli. Rikkaus ei ollut miksiäkään avuksi, kun tuo valkea ratsastaja saapui. Kuolemaa ei voi lahjoa, sitä ei voi väistää köyhä eikä rikas. Voi olla, että Lasaruksen kuolemasta saatettiin todeta, kun puhtaanapitojärjestelmän miehet korjasivat hänen ruumiinsa kaatopaikalle poltettavaksi: "Mies parka, olipa hyvä hänelle, että pääsi täältä!" Sen sijaan rikkaalle pidettiin komeat hautajaiset, joissa tuskin säästeltiin ainakaan rahaa. Hänen uraansa muisteltiin ja joku ehkä ehdotti, että hänestä kannattaisi kirjoittaa kirja rohkaisuksi ja esimerkiksi nousevalle polvelle.

Kuolema tulee kaikille, mutta kuolema ei ole kaiken loppu. Sekä Lasaruksen että rikkaan miehen sielu jatkoivat olomassaoloaan. Kuolema ei lopeta yhdenkään ihmisen olemassaoloa. Se on kuin kaksoispiste, jota seuraa jatko, jonka sitä edeltänyt elämä sanelee.

Paratiisi

Kun kerjäläinen kuoli, enkelit tulivat noutamaan hänen sieluaan Aabrahamin helmaan eli paratiisiin. Nimitys Aabrahamin helma kertoo ei van sen, että Aabraham on siellä elävänä sieluna - Jeesushan totesi eräässä yhteydessä, että Aabraham, lisä ja Jaakob elävät, sillä

Jumala ei ole kuolleitten vaan elävien Jumala. Aabrahamin läsnäolo tuosta taivaan osassa, jonka sijainnin Ilmestyskirja kuvaa paikaksi Jumalan alttarin alapuolella, kertoo myös sen, että sinne pääsevät kaikki ne, jotka ovat Aabrahamin uskon perillisiä eli turvaavat samalla tavalla Jumalan lupauksiin kuin Aabraham. Hänen uskonsa luettiin hänelle vanhurskaudeksi, jolla hän kelpasi taivaaseen. Kuka ja millainen ihminen tahansa pääsee paratiisiin turvaamalla Jeesuksen Kristuksen uhrilla valmistettuun sovitukseen ja luottamalla Ylösnouseen Herran armoon.

Paratiisi, Aabrahamin helma, vaikka se on osa taivaan kirkkautta, ei ole vielä lopullinen tila. Tulee vielä se päivä, jona myös kuollut ruumis herätetään ja paratiisissa oleva sielu yhtyy siihen Jeesuksen toisessa tulemisessa, tulee viimeinen tuomio ja lopullinen taivas. Siitä huolimatta paratiisi on jo jotain niin ihanaa, että Aabraham syystä kuvaa sitä paikaksi, jossa saadaan hyvää. Paratiisin välitilassa jatkuu myös tietoinen elämä, pelastettujen keskinäinen keskustelu ja rukouksen ja ylistyksen yhteys Herraan, niin kuin Ilmestyskirja osoittaa.

Tuonela

Rikas mies joutui puolestaan Tuonelaan, joka on iankaikkisen kadotuksen, Jumalan pyhän vihan kuluttavan tulen, esikartano. Vaikka lopulliseen kadotukseen ei joudutakaan ennen kuin ruumiin ylösnousemuksen ja viimeisen tuomion jälkeen, tuonelan tuska on jo Jumalan tulta. Sen polttavuus on niin sielua uuvuttavaa ja tuskallista, että sen keskeltä rikas mies pyysi armoa. Hän pyysi Aabrahamia lähettämään Lasaruksen luokseen edes hivenen helpottamaan hänen tuskaansa.

Pyyntö sisältää myös tunnustuksen siitä, että maan päällä eläessään rikas mies oli havainnut Lasaruksen sellaiseksi, jolla on sydäntä kärsiviä kohtaan. Lasaruksen usko ja omat sairaudet olivat kasvattaneet hänelle armahtavan sydämen muiden kärsimyksiin. Mies oli sen kyllä havainnut jo maan päällä, mutta silloin hän oli torjunut sen turhanpäiväisenä hempeämielisyytenä. Nyt hän antoi siitä tunnustuksen, mutta liian myöhään. Hänen olisi ajassa pitänyt tehdä parannus, herätä todellisuuteen valheen harhakuvitelmissa.

Peruuttamaton elämän valinta

Aabraham osoitti, että tuonelasta ei enää ollut mitään tietä paratiisiin eikä taivaaseen. Ihmisen pelastumista ei ratkaista viimeisellä tuomiolla. Se ratkaistaan täällä maan päällä. Viimeinen tuomio on kyllä tarpeen, jotta oikeudenmukaisuus ja totuus kukistaisi lopullisesti kaiken vääryyden. Tuomiolla vääryyttä kärsineet saavat oikeuden, synti poistetaan lopullisesti. Sekä taivaassa että kadotuksessa vallitsee Jumalan vanhurskaus ja oikeus.

Perusteet

Rikkaan miehen rikkaus ei ollut syy siihen, että hän joutui tuonelaan ja sitä kautta lopulta kadotuksen tuskaan. Aabraham oli aikansa rikkaimpia miehiä ja oli paratiisissa. Aabraham selitti: "Poikani, muista että sinä eläessäsi sait **hyväsi**." (Ei siis hyvää, vaan hyväSI). Mies joutui sinne siksi, että hän oli pitänyt omana hyvänä, elämänsä varsinaisena aarteenaan ajallista omaisuutta, mainetta ja menestystä. Hän oli myös saavuttanut sen, mitä oli onnenaan pitänyt.

Miehen kompastus oli siis siinä, että hän oli pitänyt Jumalan hänelle rakkauden välineeksi uskomaansa omaisuutta omana, eikä ollut asettanut Jumalaa, lahjojen antajaa aarteekseen. Hän oli korottanut Jumalan lahjat epäjumalakseen ja uhrannut niille elämänsä hukaten samalla sielunsa. Hänen syntinsä oli epäjumalanpalvelusta, josta hän ei ollut

halunnut tehdä parannusta, vaikka Lasaruksen sanat ja rakkaudellinen elämäntapa olivatkin häntä parannukseen kutsuneet. Hän oli hylännyt Jumalan sanan elämässään.

Lasaruksen köyhyys ja sairaus eivät taanneet hänelle hyvää osaa. Sen avasi hänelle yksinkertainen usko elävään Jumalaan. Hän oli ottanut elämänsä suurten vaikeuksienkin keskellä turvakseen Jumalan sanan lupaukset. Hän oli myös ojentanut elämänsä Sanan mukaan. Hänellä oli Aabrahamin usko, joka kurottautui ajallisista iankaikkisiin ja käytti siksi kaikkea ajallistakin iankaikkisen rakkauden välineenä.

Herääminen tuonelassa

Tuonelan tuskassa rikkaalle miehelle vihdoin selvisi totuus, vaikka se totuus olikin koko hänen elämänsä ajan ollut hänen kotonaan. Hänellähän oli ollut Vanha Testamentti kirjakkääröinä kotinsa hyllyllä ja olihan hän toki käynyt synagogassa kuulemassa opetusta. Mutta totuus ei ollut koskaan päässyt hänen sydäntään murtamaan.

Samalla hänelle tuli hätä viidestä veljestään, sillä hän tiesi, mitä tietä he olivat kulkemassa. Niin paratiisissa kuin tuonelassakin ollaan kiinnostuneita maan päällisistä asioista. Eikä ihmiselle mikään ole tärkeämpää kuin se, että hän eläessään pääsee Jumalan lapseksi ja varmistuu siitä, että pääsee kuoltuaan Jumalan paratiisiin. Jos Sinä olet keksinyt elämäsi jotain vielä tärkeämpää, tilasi on äärimmäisen vaarallinen. Olet kulkemassa tuon rikkaan miehen tietä.

Tehoaisivatko ihmeet?

Samalla kun miehelle tuli tuska veljiensä kohtalosta, hänelle nousi vielä yksi epäily, joka näyttää monia meitäkin kiusaavan. Entäpä jos evankeliumin leviämisen hitaus maassamme johtuukin siitä, että Jumala ei käytä tarpeeksi väkeviä keinoja väärää tietä kulkevien ihmisten herättämiseksi. Jos he saisivat nähdä, miten heille tutut ihmiset heräävät kuolleista ja alkaisivat kertoa heille kuolemanjälkeisyydestä, niin kyllä heidän sitten pitäisi jo uskoa. Kyllä he sitten kääntyisivät vääriltä teiltään ja alkaisivat etsiä taivaallista todellisuutta.

Aabraham torjui väitteen. Jeesus osoitti myöhemmin sen myös vääräksi ensin herättämällä toisen Lasaruksen eloon - jonka seurauksena fariseukset ja lainoppineet päättivät tappaa sekä Jeesuksen että Lasaruksen, ja sitten nousemalla itse haudasta kolmantena päivän, eivätkä he sittenkään uskoneet. Mikään vaikuttavinkaan ihme ei riitä herättämään ihmisessä uskoa, jos ihminen tukkii korvansa sille Jumalan sanalle, joka puhuttelee hänen omaatuntoaan ja vaatii häntä tunnustamaan väärät tiensä ja kääntymään Jumalan puoleen.

Jos kuulet Herran äänen tänään

Jos tänään omassatunnossasi kuulet Jumalan sanan, joka osoittaa Sinulle että olet yhä väärällä tiellä, elät yhä salatuissa synneissä tai kieltäydyt yhä tunnustamasta syntinä omaa väärää tietäsi, mammonan rakkauttasi ja itsekkyyttäsi, niin tiedä se, että mitään muutakaan muistutusta ja varoitusta et Jumalalta tule saamaan. Sinä voit paaduttaa Herran äänen sydämessäsi ja kun niin teet, olet itse vastuussa siitä, että joudut tuonelan kautta kadotukseen.

Mutta jos tänään kuulet Herran äänen, muista, että se on Herran armokutsu parannukseen. Hän haluaa ottaa vastaan jokaisen, joka synteineen tulee hänen luokseen. Hän voi nostattaa juuri Sinusta sen, joka teidän sisarustenne ja sukunne keskellä kertoo, että taivaaseen päästykseen jokaisen on tehtävä parannus, kääntytävä Jumalan puoleen Hänen

armahdettavakseen. Herra voi ja tahtoo yhä täällä ajassa pelastaa. Hänellä on valta antaa syntejä anteeksi maan päällä.

Mutta kun ajan rajan yli astutaan, ei ole enää toista mahdollisuutta. Jos kuulet Herran äänen, älä paaduta sydäntäsi. Herra haluaa Sinut taivaaseen. Tee sinäkin elämäsi aarteeksi Jumala ja Hänen ihmeellinen taivaallinen valtakuntansa, vaikka se merkitsisi tuon keräjäisen ja sairaan Lasaruksen tietä. Sinun kuolemasi jälkeisyys päätetään tässä ajassa. Valmistaudu siksi kohtaamaan Jumalasi.

Vie sana veljesi luo

Lähetystyössä ei ole kysymys vähemmästä kuin siitä, että kohti kuolemaa kulkevat ihmiset havahtuisivat näkemään Jumalan todellisuuden, kääntyisivät Jeesuksen puoleen ja saisivat iankaikkisen elämän. Kysymys on evankeliumista, sillä vain sana ristiinnaulitusta ja ylösnousseesta Kristuksesta kykenee pelastamaan ihmisen iankaikkiseen elämään. Jospa Herran Sana saisi herättää meissä jo eläessämme sen huolen veljimmme pelastuksesta, johon rikas mies heräsi vasta tuonelan tuskissa. Viekäämme rohkeasti eteenpäin viesti Herrasta, joka pelastaa syntisiä, jotka tulevat Hänen luokseen.